Székesfehérvár, 1905. XII. évfolyam, 38. szám. Kedd, április 4.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak: I évre 12 kor., ½ évre 6 kor., ¼ évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Segédszerkesztő: KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A Kath. Kör tizedik közgyülése.

Tiz év egy emberéletben is nagyjelentőségü időszak Mennyivel nagyobb egy társadalmi életében, mely gyermekkorát éli, mely haladásában küzdelemmel foglal el minden lépésnyi tért.

A székesfehérvári Kath. Kör nemes önérzettel, a becsülettel és hiven teljesitett munka öntudatával tekinthet vissza az eltöltött 10 esztendő történetére, melyben kemény sziklába véste alapzatát s reményt nyujtarra nézve, hogy városunk társadalmi életében hovatovább teljesen meghóditja az a poziciót, melyre erkölcsi és eszmei tartalmánál fogva hivatva van. Csak jót akar. Nemesiteni, összetartani, a szépet és jót kultiválni, használni a társadalmi együtélésnek. Ezzel meg is kapja a pecsétet nemesi diplomájára.

A vasárnapi közgyülés lélekemelő képet nyujt a kath. körnek ugy céljáról, mint beteljesitett munkájáról. Nekünk büszkeségünket képezi. Hiszen egy időre esik vele a mi lapunk születésének ideje, küzdelmeink s haladásunk korszaka. Eszmei és érzelmi világunk legtöbb esetben közös mesgyén halad. Ép azért nemcsak kötelességet teljesitünk, hanem szivünk örömének is kifejezést adunk, midőn a vasárnapi közgyülés hü és részletes képét adjuk, midőn amélyen szántó, eszmékben gazdag elnöki megnyitót, valamint a kör életét feltáró világos és hü titkár jelentést egész terjedelmében olvasóink elé hozzuk.

A közgyülést szentmise előzte meg, melyet a szemináriumi templomban Bilkei Ferenc mondott. Valamivel a kath. kör földszinti helyiségében 11 óra után kezdetét vette a közgyülés. Örömmel láttuk a közgyülésen dr. *Várossy* Gyula megyéspüspököt, a kör védnökét, a kinek jobbján *Mayer* Károly apátkanonok elnök, balján pedig *Váradi* Károly kir. főigazgató foglaltak helyet. Kivülük ott láttuk nagyszámmal úgy a belvárosi valamint a külvárosi kath. körök vezetőségét és számos tagját.

Mayer Károly elnök mindenekelőtt a megyéspüspök-védnököt üdvözölte meleg szavakkal, a ki magas megjelenésével érdeklődéséről és a kör iránt való meleg szympatiájáról tett ujabb tanuságot. Majd pedig a következő megnyitó beszédet mondotta:

T. Közgyülés!

A belvárosi kath. kör közgyülése az által szokott nagyobb lendülettel megtartatni és ünnepélyesebb szinben lefolyni; mert ezen közgyülés magába veszi fel a külvárosi kath. körökben egy év lefolyása alatt megnyilatkozott életmozzanatoknak képét is, a mint ezt az évi szokásos, de mindig nagy gonddal és élvezetet nyujtó módon készitett titkári jelentések hiven feltüntetik. A mai közgyülés azonban, a mi az ünnepélyes hangulatot illeti, még nagyobb jogosultsággal tarthat erre igényt s kötheti le figyelmünket, mert ezen év köztudomás szerint a székesfehérvári kath. körök életének második lustrumát zárja be s mintegy önkéntelenül felhivja figyelmünket az elmult 10 év egyleti életére, visszapillant egyszersmind ezen 10 éves egyleti életnek súlyos, nehéz küzdelmeire, de — hála Istennek! — vigasztalásaira is.

A közgyülést előkészitő választmány nem óhajtotta ezen quasi-jubilaris alkalmat nagyobb szabásu ünnepéllyel megülni; s igy magam is csak annyiban fogok róla megemlékezni, amenynyiben alkalmas támpontnak látszik nekem arra, hogy szokásos hivatalos megnyitómban a vezérgondolatot e tiz éves egyleti év vigasztalásaiból vegyem és rövid szóval okát adjam annak, hogy mi tizszerezte meg e rövid idő alatt tagjainak számát, s mi tette e kört ily rövid idő alatt külsőleg is számottevő társadalmi tényezővé?

Krisztus előtt körülbelül 450 évvel élt egy — Sziciliából származott — görög bölcs: Empedokles. Azt tanitotta ez, hogy az egész világ az elemek összekapcsolásán és szétválásán alapszik, és hogy két erő van, a szeretet t. i. és a gyülölség, mely ezt a kapcsolást és ezt a szakadást örök egymásutánban okozza és létrehozza. Ez volt főelve. Ebből magyarázott mindent. Erre vezetett vissza mindent. Nincs szándékomban, hogy ezen bölcseleti elvnek symbolikus értelemben való felhasználhatóságáról, vagy természetbölcseleti jelentőségéről szóljak, vagy ennek téves irányát emeljem ki most; én csak azt akarom ezuttal jelezni, hogy ugy látszik nekem, mintha Empedokles elve az emberi társadalom fejlődésére való vonatkozásában mégis egy bizonyos fontos igazságot akarna kifejezni. Ha mi ugyanis az emberi nem fejlődését vesszük szemügyre, még pedig az összehasonlító kutatási rendszerek világánál, akkor nem nehéz kitalálni azt, hogy az összes társadalmi és mivelődési haladás két egymással ellentétes kedélyáramlat, tehát két, ezeknek megfelelő törekvés állandó harcában jön létre.

Ezen áramlatok egyike bontó hatással bir; szétválaszt egyes embereket ép ugy mint egész népeket és egyéb társadalmi csoportokat, ellenségekké teszi és egymást megsemmisitő haragra bősziti fel őket; mig a másik áramlat egyesitő tulajdonsággal birván, bizalmas együttérzés kötelékével törekszik őket összevonni, szóval: közös érdekek elérésére serkent. Nem igaz az tehát, a mit Hobbes mond, utána pedig mások többféleképen variálnak: hogy t. i. az ember ősállapota nem volt más, mint mindnyájuk harca mindenki ellen. Mert ha ilyen állapot valaha rövid időre volt is, ez csak az elfajulásnak, a züllésnek következménye lehetett, de ősállapot semmiesetre sem volt; hisz az emberi élet azon fokán is, melyet sokan ős állapotnak szeretnének feltüntetni, találkozunk családi élettel, közös nyelvvel, vallásos hittel, és ebből kifolyó és ezáltal szentesitett szokásokkal és eszközökkel, ebből levont törvényekkel, tehát a szó szoros értelmében vett egyesitő elemekkel. Másrészt azonban az is igaz, hogy mindenütt, ahol közösségben élő emberek vannak, a szétvonásnak, a bontó erőnek nyomai is azonnal mutatkoznak. Az életfeltételeiért való küzdelem ugyanis, a világosságért, a levegőért, a vizért, az élelemért való küzdés kifejti az egoismust, a mohóságot és azt a törekvést, hogy az erősebb a gyengével szemközt fölényét érvényre juttassa. E küzdelem hevesebb fokán feltámadhatnak aztán a lélekben a szenvedélyek, még pedig sokszor oly fokig is, hogy végre azon erők jutnak túlsulyra és uralomra, melyek az embert az emberrel szemben ellenséggé teszik, és egymás iránt való gyülöletre ingerlik. Csak ezen a fokon érvényesülhet tehát Hobbes-nek mondása, de ez a fok már kétségtelenül a feloszlásnak, a bomlásnak a foka.

Nekem az a meggyőződésem, hogy a történelmi haladás titka azon lehető legnagyobb egyensúlyban rejlik, mely a fentebb érintettem két ellentétes erőáramlat között uralomra juthat. Sőt azt hiszem, miszerint bizonyos sociologiai törvény gyanánt lehetne felállitani ezt a tételt: hogy minden igazi társadalmi és művelődési haladás csak ott veszi kezdetét és csak ott virulhat, a hol a bontó és egyesitő erőket egyensulyban lehet tartani.

Magától érthető, hogy annak, a mi e két ellentétes erő között kiegyenlitést eszközölhet, ami ezt a kiegyenlitést huzamosabb ideig legalább fentartja, sőt amidőn a kiegyenlités a két áramlat duló zivataraiban elmosódottnak látszik is, még akkor is mint egyetlen mentődeszka mindig ott lebegjen a pártok értékesebb és józanabb elemeinél reménysugár gyanánt, mondom, a mi e szerepre van hivatva, az nem lehet puszta fantázia, az nem lehet mától holnapra divatnak aláeshető eszmény, hanem annak erőnek kell lenni, valóságos hatalomnak, igazi — mert emberi társadalomról van szó — tehát erkölcsi erőnek, de oly erkölcsi erőnek, mely a társadalomban érvényesülésre jutván, egyuttal legfontosabb fizikai tényezővé is emelkedhetik fel és testesülhet át.

De hát miben áll ez a nivelláló erő és hatalom?

Mikor nagy társadalmi baj van, nagy betegség és még nagyobb ragadós járványra van kilátás, akkor azt tapasztaljuk, hogy a társadalmat is ép ugy lepik el a hivatlan orvosok, mint betegségénél az egyes embert, ki fünek-fának szokott panaszkodni, ott teremnek azonnal az önkéntes orvosok legszétágazóbb véleményükkel, tanácsaikkal, még pedig olyanok is, kiknek fogalmuk sincs arról, hogy mit kell egy hivatott orvosnak tanulni és fáradni addig, mig a beteget jogosan kezelés alá fogadhatja. Ezen felül jönnek még a fogadatlan politikusok is, sőt akadnak dilettans theologusok is, hogy szórják a jó tanácsokat kéretlenül, hivatlanul.

Papp Károly
selyem-müfestő és vegyészeti ruhatisztitó

Székesfehérvárott Városház-tér, 5. szám alatt. (Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindennemü úri-, nöi-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk, valamint ágynemü-toll tisztitását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást igérek. 2958 156—144

Mai lapunk 6 oldal.

00000194

Azt az egyet bátran constatálhatjuk ezek után, hogy minél nagyobb valamely társadalmi kórnál a hivatlan kuruzslók száma, annál nagyobb a betegség és annál kevesebb a kilátás a gyógyulásra.

Sokan a vallást tartják nivelláló kiegyenlítőnek a széthuzó és egyesitő erők harcában.

Hát kérem, ez nem áll.

A vallás ugyanis magában véve — ut sic olyan valami, ami sokféle definiciót megenged. Még a kereszténység fogalma is szétágazik az emberek nagy sokaságának fejében. A vallás meg éppenséggel a Mohamedanismust, vagy a Budhaismust is jelentheti, vagy egyáltalán a deismus különféle válfajai között ellapulhat. Hozzájárul még, hogy sokan akár vallásnak tarthatják még azt is, midőn az emberi elme felutazik magasra, egészen a megfoghatatlan dolgok zónájáig. Tehát ezek szerint akár az is vallás lehet ezen a cimen, ha én a villamosság végokát vagy mibenlétét kutatom. Ami tehát ellentétes erők tárháza lehet, az nem lehet magamagának kiegyenlitője.

Arról meg ugy szólván nem is érdemes szólni, mintha a vagyon, a jólét utáni törekvés, vagy ennek birtoka volna a kiegyenlitője a társadalomban létező egyesitő és szethuzó erőknek. Erről mondtam, hogy ugy szólván nem is érdemes megemliteni; hisz mindenki előtt ismeretes, hogy éppen e törekvés tulhajtása szüli az egoismust, ez meg valóságos melegágya a szocializmusnak.

Nem vagyok annyira elfogult, hogy tagadjam a szocializmusnak minden jogosultságát, főképen ha ezt ugy tekintjük, mint tekintenünk kell, t. i. hogy nem más ez, mint valóságos Isten ostora a tulhajtott egoismussal szemben.

De talán maga az államhatalom volna-e a nivelláló erő? Erről sem lehet szó, hisz a legujabb sociologusok éppen a modern államok tehetetlen terjeszkedési vágyát tekintik súlyos társadalmi betegségnek, melyet gunyosan ugyan, de elég jellemző módon Kilometritisnek neveztek el. És az államokon e kór már akkora erőt vett, hogy ha szomszédságainkban, vagy Európában nincs már lefoglalni való, akkor a legtávolabbi vidék sincs oly messze, melyek megháditására ne vállalkoznának és elég jellemzően mindezt mindig: saját népük jólétének ürügye alatt. Hogy a meghóditott népek ennek következtében mily sorsra jutnak, azt a missiók története szomoruan tanusitja ugyan, de az államhatalom szempontjából ez mellékes dolog.

De talán a nemzetiségi érzelem, ezen legnemesebb tulajdonságok egyike, melylyel a Teremtő az emberi lelket felékesitette — lehetne ez a kiegyenlitő erő? — En elismerem azt, hogy nincs a költészetnek annyi gazdag varázsa, nincs a müvészetnek annyi pazar kincse, mely e szent érzelmet kellően méltatni és méltóan ékesiteni képes volna. Mégis ha ezen szent érzelem elfajul a legrútabb karikaturává válhatik, és a legrémesebb tévedésbe juthat. Ezen elfajulás pedig főképen akkor állhat be, ha maga az államhatalom, tisztán állami érdekek túlhajtása szempontjából a nemzeti eszmét hamis irányba tereli; ha az ifjuságot tágasabb láthatár átpillantására nem gyakorolja; ha szivükben az általános emberi szeretetet és igazságosságot nem táplálja; ha az iskola a vallást és a filozofiát elhanyagolja és feladatának csak azt tekinti, hogy a szellemeket az államszolgálat erdekében igázza bele.

Legtöbb eredménnyel dicsekedhetik az egyesitő irány tekintetéből eddig a tudomány. Ez az egész emberiség közkincse. Javait és kincseit jótevő kézzel mindenhová eljuttatja. Innét van az, hogy az elismerés, a tisztelet és a hála érzelme a valódi tudósok iránt nem szoritkozik egyes nemzetek határai közé. Másrészt az is bizonyos, hogy a tudomány is, főkép ha objectumára nézve az illetékesség határát be nem tartja, igen nagy bontó erővel bir, dacára annak, hogy vannak egyes tudomány-terrenumok, a hol — és vannak egyes szellemek — a kiknél a tudomány bámulatra méltó souverain nyugalommal és objectivitással uralkodik. Főkép a legujabb filozofiai törekvésnek nem reménylett, de eltagadhatatlan lendülete a tudományok minden ágán, örvendetes jelenségül szolgál a tudomány egyesitő törekvéséről. A tudományos munkálkodás bizonyos általános szervezkedése; a nemzetközi tud. intézetek napról napra növekedő száma; az európai felmérések, a súlyok és mértékek internationális bizottsága, a nemzetközi távsürgöny-szolgálat, meteorologiai és földrengési megfigyelések; az internationális tengerkutatások; az egységre törekvő közlekedési eszközökön kivül a napról-napra szaporodó számtalan szakbizottságok, valamint a büntető és a magánjog terén is szervezkedni kezdő nemzetközi készülődések világos például szolgálnak erre! Sajnos azonban, a széthuzó törekvési erőknek is mutatkoznak sértő visszhangjai a tudomány terén! Nagy hullámot vernek még mindig a nézetek és álláspontok körüli harcok. Az elfogultság gyakran most is legnagyobb mérvü arányokat tüntet fel épen azon tudósoknál, kik ettől szabadoknak vélik magukat. A mit pedig feltételnélküliségnek neveznek s a kik ennek legkihivóbban dicsekesznek, éppen ott és éppen azoknál burjánzik a nevetséges egyoldaluság, és a legmerevebb dogmatismus.

Ha tehát összehasonlító mérleget állitunk fel az összekötő és széthuzó erők között, kétségtelenül arra a meggyőződésre kell jönnünk, hogy — sajnos — a szétválasztó erők erősebbek! és mivel oly korban élünk, mely át és át van hatva a szellemi harcok áramlataitól: kétségtelen, hogy az ellentétek túlfeszültsége az egész emberi társadalmat, civilizációjának összes vivmányait, az emberi müveltség minden kincseivel együtt végveszelylyel fenyegeti.

De igenis van egy, még pedig egyetlenegy niveliáló erő, mely egyedül képes a kapcsoló és szethuzó erők között az egyensúlyt helyreállitani, mely egyedül képes a centrifugalis erőket a társadalmi marasmus senilist okozó concentraló erőkkel szemben egyensúlyban tartani. És ezen egyensúlyozó erő azért egyetlenegy, mert nemcsak, hogy egyesit, de maga is képtelen arra, hogy részekre szakadjon és felekezetté váljék; más részt oly tulajdonsága van, hogy minden egyéni, nemzeti különbséget óv és véd, sőt ápol; továbbá nem oly ismeretlen és ki nem próbált tényező, melyről ne tudnók, hogy mire képes; ez oktatta Európát gyermekkorában, ez alakitotta át alapjában a világot, ez adott a népvándorlás durva népeinek emberi méltóságot, ez vette pártfogásába szépművészeteket, a tudomány minden ágát lelkesedve karolta fel, sőt most is ő pártfogolja, ő viszi önzetlenül a civilizáció zászlaját a vad népek közé, anélkül, hogy őket a haladás cimén kirabolná, vagy egy ujabb szolgaság láncaiba verné.

És ezen nivelláló erő nem más T. Közgyülés! mint a katholicizmus!

A mi körünk bizva és bátran tekint e cimre, mely őt, magát e kört is specificálja; mert ennek köszöni létét; ez hozta életre. Ennek köszöni e kör gyarapodását és jelentékeny társadalmi fontosságát. Közszükség volt már! — a messzebb látó aggódó lelkek szükséglete volt az: hogy tér álljon rendelkezésére ezen kiegyenlitő erőnek, melyen működését a társadalom javára megkezdhesse!

A köröket, az egyleteket nem ok nélkül nevezzük testületeknek is. Nem azért, mintha itt a főcél volna a külső, a testi; hanem azért, mert ezek hü képmásai az emberi lelket magában hordozó testnek. Ezekben is lélek van, ezeket is szellem járja át és ez uralkodik bennük. A mi lelkünk, a mi szellemünk a katholicizmus, irányunk pedig — ismételem — a katholicizmus munkájára szükséges tér nyitás! Mi nem vagyunk vallásos társulat, mert ha csak ez volnánk, ugy szervezetünk természeténél fogva helytelen irányba is tévedhetnénk. Mi nem vagyunk ájtatossági társulat: mert ha csak ez volnánk, szervezetünknél fogva különféle veszélyeknek, vagy legalább is az excessus vagy a defectus veszélyének tennők ki magunkat.

Mi több vagyunk ezeknél, mi katholikus kör vagyunk; természetünknél fogva tehát azt fejezzük ki, a mit Sz. Ignác az ő lapidáris mondásával fejez ki: „sentire cum ecclesia.“ Együtt érezünk az egyházzal! Ez minket biztossá, ez minket tántoríthatatlanná tesz!

Én tiszta szivből azt kivánom, adja az Isten, hogy e szellem mindig jobban-jobban járjon át bennünket, és uralkodjék körünkben, mert T. Uraim! ez egyet jelent a még kedvezőbb jövővel, a még vigasztalóbb eredménynyel.

A közgyülést Isten szent nevében megnyitom.

A közgyülés lelkes éljenzéssel honorálta az eszmékben gazdag megnyitó beszédet, mely után *Dornis* István, a Kör titkára olvasta fel következő jelentését:

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök, Védnök Ur!

Mélyen Tisztelt Közgyülés.

Midőn mai közgyülésünk alkalmával a székesfehérvári Katholikus Kör tiz éves életének határán egy pillanatra megállva, szemem e tiz év történetére visszatekint s titkári jelentésem szives meghallgattatásáért esedezem, azt hiszem, a M. T. K. igazat ad nekem, mikor azt állitom, hogy ezen jelentés minden során, minden szaván a hála, az öröm, a lelkesedés hangjának kell megcsendülnie. A hála hangjának, mely Isten jóságát hirdeti, Ki megsegitett bennünket tiz éves életünk nagy küzdelmeinek, áldozatos munkájának közepette, ki a pusztaság vigasztalan utvesztőiből jóságos kezével kivezetett bennünket; az öröm, a lelkesedés hangjának, melylyel a jövő elénk táruló szépséges képét reményteljes szivvel köszöntjük.

Nagy idealistának tartottuk volna azt és pedig teljes joggal, ki tiz év előtt a székesfehérvári Katholikus Kör ekkora haladásáról, ekkora diadaláról mert volna álmodni; balga képzelődőnek, ki állitani merte volna azt, hogy az 1895-ik év január 27-ikén elvetett mustár mag 10 év alatt egy olyan terebélyes fává lesz, melynek árnyékában (talán szabad mondanom) az egész város katholikus társadalma fog pihenni. Mekkora ut a belvárosi Katholikus Kör 1896 december 13-iki első felolvasó estélyétől az 1905-ik év március 4-iki estélyeig! Ki gondolta volna, hogy az én nagyérdemű, buzgó elődöm, az az egyszerű Ferencrendű szerzetes, ki azon az első estén, a Kossuth-utcai kis szobában szerény hallgatóság előtt a „Hervadt virág — hihetetlen lélek“-ről beszélt, a diadal utján teszi az első lépést, mely utnak a végén kinyílik, ujra éled a „hervadt virág“ s hivők lesznek a „hitetlen lelkek.“ Mi már hiszünk, hiszünk erősen, rendületlenül egy szép jövőben, egy nagy, egy elhatározó diadalban, mely el fog jönni, meg fog érkezni minden bizonnyal, mert velünk az Isten!

*

A lefolyt tiz év alatt a székesfehérvári Kath. Kör nagy lett, erős lett, népszerű lett. A belvárosi Kör tagjainak száma immár felül van a 300-on, fényes palotában lakik, melyet azt hiszem, joggal nevezhet magáénak, hisz ő teremtette meg jóformán semmiből. Erejével öntudata is megnövekedett; nem fél, nem hamupipősködik többé, követeli, hogy észrevegyék, hogy becsületes törekvéseiért, önzetlen munkásságáért megbecsüljék. Azért nem kevély. Nem — hisz jól tudja, hogy Isten a kevélyeknek ellentáll — csak önérzete nőtt meg. Szelleme kifogástalan, mint az egy, az egyházmegye Főpásztorának védnöksége alatt álló, az ő éber szemei előtt működő testületnél másként nem is képzelhető. Tagjai szeretik, becsülik egymást s a tapasztalat bizonyitja, hogy alaptalan volt azoknak aggodalma, kik attól tar-

Szlanyinka Ferenc
férfiszabó
Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.
2950 156—143
Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb tavaszi angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri-, egyen- és papi-ruhák legjutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészitésére. — Vidékre próba nélkül.

00000195

tottak, hogy a megnövekedett szám, a tág keret, a fényes helyiség a benső tartalomnak kárára fog lenni. A katholikus kör régi szelleme átjárja az uj tagokat, mert ez a szellem erős, — a katholicizmus szelleme. Örömmel mondhatom, hogy a Katholikus Kör ellenei nap-nap után fogynak. Alig vannak már. S a Katholikus Kör örömmel, szeretettel fogadja azokat, kik az előítéletek béklyóit levetve jó szivvel közelednek feléje.

Szilárdan állunk! Ezt büszkén és bátran mondom M. T. K. A gondok gondja, a minden ideális törekvés szárnyát szegő anyagi terhek vészfelhője nem nehezedik reánk; semmiféle Damokles-kard nem lebeg a fejünk felett. Állunk, mint az erős tölgy, melyet sokat ráztak a viharok, de amely a sziklarepedések közé eresztette gyökereit. A mi gyökereink még biztosabb talajba nyulnak. Mélyen le az emberi szivekbe. Szép számmal vannak ma már igazán öntudatos katholikus férfiaink s a jövő évtized magasztos feladata lesz a Katholikus Kör számára egy olyan tábort teremteni főleg az ifjabb nemzedék Mária-kongregációkban edzett lelkü tagjaiból, kik az apákkal ellentétben, nemcsak „meghalni", de tenni, áldozni, szóval: élni is készek hitükért, vallásos meggyőződésükért. Örömmel mondom, hogy én már látom a jövő e szép képének konturjait, már hallom az első akkordjait annak a dalnak, mely a jövő magyar katholikus nemzedék ajkán fakad.

*

I. Az egyes fiókkörök életét vizsgálva, mindenki természetesnek fogja találni, hogy ha legelső sorban a belvárosi katholikus körre irányitom a M. T. K. figyelmét. Természetszerüleg első helyen áll e kör, nemcsak tekintélyét, nemcsak hatását, nemcsak nagy arányú működését tekintve, de azért is, mert tagjainak száma ma már versenyez eddig legnépesebb fiókkörünk, a felsővárosi kör tagjainak számával. A lefolyt tiz év alatt ez mutatja a legnagyobb haladást. S ha meggondoljuk, hogy — tekintettel intelligenciánkra, melynek meggyőzése, melynek megnyerése a legnehezebb — ez folytatott a kishitüség, a Nikodemus lelkület ellen legnagyobb küzdelmet: bátran elmondjuk, hogy e küzdelem eredményét senkinek lekicsinyelnie nem szabad és nem lehet. Az a 300 tag, mely ma a belvárosi katholikus kör kebelébe tartozik, a város intelligens katholikus társadalmának méltó képviselője. Elfogultság, érdekek, évtizedes tradiciók egyeseket még távol tarthatnak ettől a körtől, de mi tudunk várni, várni türelemmel és szeretettel. E két fegyver ellen a lelkeknek sokáig küzdeniök nem lehet.

A belvárosi katholikus kör ez évi élete fényes sorozatát mutatja a leglélekemelőbb mozzanatoknak. Ez a kör hozta le mult év május havának első napján városunkba a nemzet virágát, s jövendő reményét, a keresztény magyar ifjuságot, midőn a főgymnasium volt érdemdús igazgatójával karöltve a budapesti sz. Imre kör páratlan sikerű vándorgyülése érdekében fáradozott; ez a kör penditette meg az október 9-iki nagy bodajki zarándoklat eszméjét, melyen csaknem 800 katholikus férfiu és 700-nál több nő adott impozáns módon kifejezést őseitől öröklött tiszteletének a magyarok Nagyasszonya iránt. Ez alkalommal szentelte fel a kör hófehér Mária-lobogóját (Istenben boldogult Steiner püspök ajándékát) megyés püspökünk. Uj lánggal lobogott Mária-tiszteletünk december 14-iki Immaculata-ünnepélyünk alkalmával, midőn örömmel, lelkesedve róttuk le gyermeki szivünk szeretetének, tiszteletének adóját az Isten Szeplőtelen Anyja iránt az ő csillagkoszorús szobra előtt. Ezen ünnepélyen kivül még két fényes sikerű felolvasó-estélyt rendezett körünk a tél folyamán, melyeken a nagyértékű, erősen céltudatos előadásoknak kedves keretet adtak a szebbnél-szebb szavalatok, zene- és énekszámok. Volt két szép, tánccal egybekötött tea-estélyünk is, melyeknek mindegyikét magas szinvonalon álló hangverseny előzte meg. Mellesleg említem, hogy az elsőn kizárólag a dalias kuruc idők édes-bús hangjai csendültek meg s örömmel konstatálom, hogy a katholikus kör tea-estélyei a maguk kedves feszteleségével a farsang legnépszerübb, leglátogatottabb táncmulatságai voltak, melyekre meg a megye ifjusága is megmozdult. Estélyeink sikerének létrehozásában az oroszlánrész illeti körünk művészlelkü háznagyát: Dr. Kneifel Ferencet, kinek tudása, ügyünkért való önzetlen lelkesedése és fáradhatatlan buzgósága mindenkinek tiszteletére méltó s hálájára érdemes. Felolvasóink, illetőleg előadóink voltak ez évben Károly Ignác és dr. Vargha Damján főgymnasiumi tanárok és dr. Margalits Ede, a budapesti tudományegyetem rendes tanára, a magyar katholicizmus érdemdús vezérférfia. Eszméik, előadásaik nyomán hány szivben ébredt fel a szunnyadó katholikus öntudat, a jó Isten a megmondhatója. Mi hálásak vagyunk irántuk, de nemcsak irántuk, de mindazok iránt, kik művészetüket, tudásukat, Istentől nyert kiváló képességeiket, idejüket hozták áldozatul eszméink szolgálatára. Sajnos, időm és terem nem engedi, hogy névszerint felsoroljam azon hölgyeket és urakat, kik ez évben körünkben szavaltak, énekeltek, zenéltek; Istennek legyen hála, hatalmas a számuk.

A kör helyiségeit a tagok rendesen látogatták; vacsoráink, férfi-tea-estélyeink nagy népszerüségnek örvendettek. Nem is csoda; a kör régi, kedélyes jellege ez évben sem csökkent, mindnyájan becsüljük, szeretjük egymást s helyiségünk mindazon eszközökkel rendelkezik, melyeket ma egy intelligens ember a maga társas körétől elvárhat. Mint nevezetes tényt említem fel, hogy a katholikus kör ez évben egy hatalmas, remek hangú Ehbar-féle hangverseny-zongorát vásárolt 2600 koronáért. E hatalmas segitő eszköz birtokában, hiszem, a katholikus kör estélyei a jövőben még nagyobb lendületet fognak venni. Egy hiányzik még: könyvtárunk, de megalakitása érdekében már foly a munka s biztos reményünk van rá, hogy novemberre könyvtárunkat a tagok rendelkezésére bocsáthatjuk.

A könyvek gyüjtése serényen foly, s már eddig is számosan járultak hozzá a kör tagjai közül könyvadományaikkal a könyvtár gyarapitásához, kiknek neveit a jövő közgyülés könyvtárosi jelentése lesz hivatva megörökiteni. Nekem e tekintetben alig van más feladatom, mint hogy felkérjem a kör mélyen tisztelt tagjait, hogy adományaikkal a könyvtár ügyét támogatni kegyeskedjenek.

Sajnálattal említem fel, hogy módositott alapszabályaink belügyminiszteri megerősitése még mindig késik. Mindazonáltal körünk ez évben már a módositott alapszabályok alapján működött. Tartottunk a mult közgyülés óta 8 választmányi ülést, melyeken a kör beléletének legfontosabb ügyeit intéztük el. A kör tagjai közül sokan voltak fenn a budapesti katholikus nagygyülésen és tekintélyes számmal vettek részt a bodajki zarándoklaton.

Sajnos, a sok-sok örvendetes esemény között a gyász sem kerülte el körünket s jelentésem ezen részét szomorú akkorddal kell lezárnom. Többen váltak el tőlünk ez évben azok közül, kiket szerettünk, de két haláleset mégis különösen közelről és fájdalommal érintett bennünket. Az elhunytak mindegyike választmányunk tagja volt; az egyik aggastyán, a másik ifju; az egyik: régi, kipróbált, hü tagja körünknek, egy a legelsők, a bölcsőt körülállók közül, a másik: fiatal, tetterős, munkára mindig kész barátunk, a legifjabbak, a legszerényebbek a legszeretetreméltóbbak egyike, — én jól ismertem — sokat veszitettünk benne. Az első: Németh Vince, a másik Véber Jenő. Legyen jutalmuk ott fenn, Az, Kinek ügyeért itt lenn buzgólkodtak.

*

A külvárosi fiókkörök helyzetük magaslatán állva, szintén a legintenzivebb működést fejtették ki katholikus népünk művelése, képzése és szórakoztatásá érdekében. A tagok hűséges kitartása, sőt itt ott némi szaporodása, a szorgalmasan látogatott felolvasóesték, amelyeknek a száma egyik-másik körben örvendetesen növekedett, a bodajki zarándoklaton s a budapesti nagygyülésen való tömeges és impozáns részvétel, a könyvtárak buzgó használata: amig egyrészt fényes tanubizonysága annak, hogy a lefolyt tiz év munkája nem veszett kárba s a katholikus öntudat mind élénkebb és élénkebb lesz a kath. kör tagjaiban, másrészt a legszebb reményekkel kecsegtet bennünket a jövőre nézve.

II. A megszokott sorrendet követve első helyen méltatom legnagyobb fiókkörünknek, a felsővárosinak működését. A körnek jelenleg 320 tagja van, 24-el több, mint a mult évben volt. S ez a tényt örömmel konstatálom, mert biztos jele annak, hogy a kör életében örvendetes fordulat állott be s a felsőváros katholikus népe mindjobban megérti és méltányolja a kath. kör intencióit. Tagjainak szórakoztatására a kör 9 lapot járatott s beszerzett 50 új könyvet. A könyvtár forgalmi száma 680 volt. Lelkesen működött a kör dalárdája *Kammel* Ferenc vezetése alatt s énekével gyakran szórakoztatta, gyönyörködtette és nemesitette hallgató közönségét. Rendezett a kör a lefolyt évben 20, többnyire szavalattal és énekkel fűszerezett felolvasó estélyt s egy ünnepélyt a Szeplőtelen fogantatás tiszteletére. Mint örvendetes tényt emlitem fel, hogy a felolvasók közt az idén is gyakran találkoztunk a kör egyszerü sorsú, de értelmes és lelkes tagjainak nevével, kik a felolvasó asztalnál pompásan megállották helyüket. A kör pénztári bevétele volt 889 kor. 49 fill.; kiadása 537 kor. 65 fill.; s igy pénztári maradványa 351 kor. 84 fillér.

III. *A vizivárosi fiókkör* tagjainak száma 140. A kör jelentéséből veszem át a panaszt, hogy e szám nem áll arányban a kör felolvasásait látogatók óriási számával. Amily örvendetes ez utóbbi, annál óhajtandóbb, hogy a kör látogatói a tagok sorába lépve csekély áldozattal anyagilag is támogatói legyenek a körnek. Általában igen óhajtandónak vélném, ha az egyes fiókkörök nemes és áldásos versenyre kelnének a tagok gyüjtésében. Egyébként a kör élete gazdag a legörvendetesebb mozzanatokban. A felsővárosi kör példájára itt is megalakult a kör fiatalságából a dalárda *Keller* Gyula vezetése alatt, melynek hathatós támogatására a kör harmoniumot szerzett be. Nagyfontosságu eseménynek tartom, hogy a kör tagjai közül Kerbler Mátyás buzgólkodása folytán 50-en léptek be a budapesti Szent István Társulat tagjai közé. Hogy ez mit jelent, csak az tudja, aki tisztában van azzal, mily fontos dolog, hogy népünk becsületes olvasmányokkal művelje magát. Novembertől a késő tavaszig csaknem minden vasárnap volt felolvasás a kör helyiségében, melyeket szavalatok, énekszámok és fonograf-előadások élénkitettek. A kör több lapot járatott; könyvtára 333 kötetből áll, melyet azonban a kör tagjai csak 221 esetben használtak. A kör bevétele volt: 809 korona, kiadása: 438 korona s igy pénztári maradvány 371 kor. A kör elnöke *Posils* Mihály kanonok 100 koronával járult a kör költségeinek fedezéséhez.

IV. *A palotavárosi fiókkörnek* 166 rendes és 8 pártoló tagja van. A lefolyt évben 22 igen élénken látogatott felolvasást rendezett, köztük, hármat ünnepélyes szinezettel Sz. József, az Immakulata és a kassai vértanuk tiszteletére. A kört súlyos veszteség érte két legrégibb és áldozatkész tagjának: Kostyelik Ferenc- és Husvéth Józsefnek halálával. A kör ez év folyamán új és teljesen alkalmas helyiségbe költözött. Itt tartotta felolvasásait, melyeket rendesen szavalatok és fonográf előadások élénkitettek. Járatott a kör 7 lapot, beszerzett 80 uj könyvet. Könyvtárát, mely jelenleg 323 műből (366 kötetből) áll, a tagok dicséretes buzgósággal használták; 72 tag 1372 művet (1515 kötetet) olvasott. A pénztár bevétele

Egyedüli raktár „Borsalino" olasz, Pelikán és Gyukits magyar kalapokban.

Legolcsóbb árak!

Ajánlom a tavaszi idényre különös figyelemmel összeállitott óriási választéku Uri és Női divat cikkekkel dusan felszerelt raktáromat. Különleges választék a legujabb uri kalapokban darabja 2 Kortól 10 Korig fiu és lányka kalapok, sapkák, női kalapok.

Knazovitzky Béla

2963 Székesfehérvár. 104—103

Oroszlánjegyü fehérneműek a hires „Kobrak"-féle férfi, női, gyermek bőr cipők, Hamerli Pécsi bőrkeztyük.

Nyakkendőkben Kiváló Ujdonságok! Husvéti tojások fecskendők, illatszerek, sétabotok.

Alkalmi vétel szines napernyőkben! Selyem chine napernyők drbja Kor. 3.60.

Kizárólag jobb készitményü áruk!

00000196

volt: 1326 kor. 48 fill.; kiadása 891 kor. 76 fill., pénztári maradványa 518 kor. 96 fillér. A kör elnöke Szuborics Jenő apátkanonok 100 koronát ajándékozott a kör céljaira.

V. *A tóvárosi fiókkörnek* van 124 rendes és 10 pártoló tagja. Megünnepelte a kör védőszentjének sz. Lászlónak emlékét s ünnepélyt rendezett a Szeplőtelen fogantatás és a három kassai vértanu tiszteletére. Rendezett szavalatokkal egybekötött 14 felolvasó-estélyt, gyüjtött 17 pártoló tagot a budapesti Szent István Társulat részére. Könyvtára 485 kötetből áll, melyet a tagok igen buzgón vettek igénybe. A forgalmi szám 1600 volt. Az egyetlen fiókkör, melynek nincsen külön bérelt helyisége s mint ilyen hálával van eltelve áldozatkész házigazdája, *Háry* Ferenc iránt, ki csaknem teljesen ingyen ad a körnek helyiséget. Pénztári bevétele volt 1170 korona 27 fillér, kiadása 158 kor. 62 fillér; maradék 1011 kor. 65 fillér, melyhez a kör elnöke *Krenc* Ignác apátkanonok 100 koronával járult.

*

Az elmondottakban iparkodtam, m. t. Közgyülés, mozaikszerü képét nyujtani a székesfehérvári *katholikus kör* egy évi életének. Ez az élet, ez a tevékenység, egy szép, egy dicsőséges jövő biztos zálogát rejti magában. Ezt a tevékenységet, ezt a munkát folytatni, ehhez öntudatos, buzgó, altruizmussal teljes lelkü munkatársakat szerezni lesz feladata a következő éveknek.

Első sorban arra kell törekednünk, hogy ehetőleg mélyen szántsunk intelligenciánk lelkében. A katholikus kör örök hálára érezné magát lekötelezve azon fiatalok iránt, ki városunkban a katholikus lyceumok ügyet diadalra vinné. Az emberiség forduló ponthoz jutott. Mintha Schiller öreg Attinghausenét hallanám: „Az uj hatalmas erővel tör előre, a régi, az érdemes távozni készül; más idők jönnek és más nemzedék" Ma M. T. K. midőn a szabadkőmüvesség minden téren óriási akciót fejt ki, hogy az ifjuság és felnőttek lelkeit elkereszténytelenitse; midőn a szabadgondolkodók, mult évi Romában tartott kongresszusuk fiaskójától pillanatig sem zavartatva, magyarországi fiókjukat készülnek megalapitani, hogy az élet nagy és örök problemáival szemben örökre tehetetlen áltudomány nevében a lelkeket legdrágább kincsüktől, vallásuktól megfosszák: nekünk egyik legfontosabb feladatunk hangoztatni az igazságot, hogy a hit és tudomány nem ellenségei egymásnak s arra kell törekednünk, hogy ezt az igazságot magas szinvonalon álló s mégis széles köröket érdeklő előadások, felolvasások által be is bizonyitsuk. A természettudományok, a történelem, a morálfilozófia terén annyi ma a hazugság, mely tetszetős külszin alatt intelligenciánk lelkét könyvekben, folyóiratok és napilapokban s ujabban előadások és felolvasásokban is mételyezi, hogy e destruktiv irány ellensulyozására a mi rendkivül vonzó, nagysikerü és népszerü, de nagy apparatussal dolgozó s épen ezért nehézkes és gyér felolvasó estélyeink elégtelenek. Nagyon kivánatosnak tartanám, ha jövő téli szezonunk közelebb vinne benünnket a katholikus lyceumok eszméjének megvalósításához; ha városunk papsága, buzgó szerzetes tanáraink és főleg ügyünk iránt érdeklődő világi katholikus férfiaink összefognának, hogy a gyengéket erősitsék, az ingadozókat támogassák, a tévelygőket felvilágositsák. Amit valaki nem ismer, azért küzdeni, érdeklődni, azért áldozatot hozni és lelkesedni sem hajlandó. Kivánatos, hogy beteljesedjenek Leibnitz szavai: „Megvagyok győződve, hogy megjön az idő, mikor papok, orvosok, tanárok, természettudósok, hivatalnokok, ügyvédek egyesülnek, hogy az öntudatlan kereszténységnek erejét öntudatta fejlesszék s a tengődő életnek ürességét bensőséges valósággal kitöltsék".

A lefolyt tiz év alatt szemmel láthatólag velünk volt az Ur. Szerető gonddal támogatta munkánkat s azért én hiszem azt, hogy a jövő decennium új dicsőséget, új diadalokat hoz számunkra.

E szép reményünk valóra váltását kérve Istentől, fejezem be jelentésen et s kérem annak szives tudomásul vételét.

A közgyülés tagjai és gyakori helyeslésseel kisérték a titkár magas szinvonalon tartott s mégis mesterien közvetlen előadását, a mely mindenüvé megtalálta utját. A közhangulatnak az elnök adott szivből jövő kifejezést, midőn a titkár érdemeit jegyzőkönyvben kivánta megörökittetni.

Végül ifj. *Almássy* János szakavatott pénztárosi jelentése következett, a mely a mily pontos ép oly világos és részletes is volt. Jelentését vázlatosan a következőkben adjuk:

Miután a közgyülés az elnök elismerő szavai után a titkári jelentést egyhangulag tudomásul vette, ifj. *Almássy* János a kör lelkes, buzgó pénztárosa olvasta fel jelentését, melynek örvendetes adatai nagy örömmel töltötték el a közgyülés tagjait. A kör bevétele volt a lefoly évben 6965 kor. 61 fillér.

Kiadása 6813 korona s igy, dacára az ezen évi nagyarányu befektetéseknek, a maradvány: 152 kor. 61 fillér, melyre (mint a pénztáros kedélyesen megjegyezte) nem vár semmiféle hitelező.

A számvizsgálók jelentése alapján a közgyülés a felmentvényt egyhangulag megadta a pénztárosnak.

Mayer Károly elnök a Kör nevében köszönetet mondott a szakszerü jelentésért és kifejezést adott annak a meggyőződésének, hogy ifj. Almássyra méltán lehet büszke a Kath. Kör. A lelkes éljenzés tanuságot tett róla, hogy az elnök szavai a Kör tagjainak szivében őszinte visszhangra találtak.

A folyó évi költségelőirányzat megállapitása után következett az egyik jegyzői, könyvtárosi állás betöltése és két választmányi tag választása. Jegyző lett: *Medgyesy* József, könyvtáros: *Chay* Antal, választmányi tagok a pótválasztmányból: *Havranek* Lajos és *Klöckner* József.

A közgyülés végén dr. *Várossy* Gyula megyéspüspök emelkedett fel, hogy főpásztori szavaival azt bezárja. A beszédre büszke lehet a katholikus kör s annak vezetősége. Minden szavából a szeretet szólott ki, melylyel a katholikus kör iránt viseltetik, a legkegyesebb érdeklődés, melylyel a kör működését figyelemmel kiséri, az a nagy bölcsesség, mely ismeri a katholikus társadalmi tevékenység óriási horderejét.

Munkatársának mondotta a püspök a katholikus kört, mely az Ő főpásztori működését támogatja, a lelkek vezetésének gondjában Vele osztozik.

A katholikus kör sikereit örvendve látja, mert ez biztositó jele egy jobb, egy szebb jövőnek, a mely az öntudatos katholicizmus jegyében fog kialakulni.

Épen ezért, mivel a katholikus kör működését nagyon sokra becsüli, mond elismerő szavakkal köszönetet mindazoknak, kik munkásságukkal a kör ügyét támogatták, sikereinek tényezői voltak, köztük első sorban a kör elnökének Mayer Károly kanonoknak. Kivánja, hogy a kör áldozatos munkája megteremje gyümölcseit, felvilágositsa, megnyerje a lelkeket, szeretetet gyulasztván a szivekben s igy megteremtse az igazi katholikus társadalmi életet.

UJDONSÁGOK.

— **Egyházmegyei hirek.** Dr. Városy Gyula megyéspüspök *Váradi* Károly kegyesrendi áldozópapot, kir. főigazgatót, *Zalai* Mihály ciszt. r. főgimn. igazgatót és *Rácz* Endre csákvári plebánost szentszéki ülnökökké nevezte ki. — *Puly* György volt mányi adminisztrátor *Jelinek* Antal helyébe kutii adminisztrátorrá neveztetett ki.

— **Főuri eljegyzés.** Özv. gróf Waldstein Lászlóné férj. Treherne ezredesné, szül. báró Fiáth Ágnes — báró Fiáth Pál főispán nővére — leánya: Treherne Mária jegyet váltott San-Remóban gróf Gropello Emillel.

— **Személyi hir.** *Vajda* Ödön zirci apát e hét közepén hivatalos látogatásra városunkba érkezik.

— **Tomm Béla hangversenye.** Soha sem szüntünk meg hangoztatni, hogy Székesfehérvár méltán lehet büszke Tomm Bélára, akinek napról-napra fejlődő m vészete a legszebb jövőre jogositja őt. Mi akik nemcsak hangoztatjuk ezt, de igaz meggyőződéssel állitjuk is, örömmel láttuk a vasárnap délutáni hangversenyen, hogy városunk zenecértő közönsége immár teljesen osztozik nézetünkben, mert érzi annak igazságát. Előre jeleztük, hogy nagy érdeklődés kiséri a hangversenyt, szivesen konstatáljuk most utólag, hogy az érdeklődés a reméltnél is nagyobb volt, amennyiben a főgimnázium diszterme, amelyben — különösen a multban oly sokszor talált édes otthonra a művészet minden ága, csaknem zsufolásig megtelt városunk intelligenciájának szinejavával. Ott volt maga *Erzsébet* Amália kir. hercegnő is, udvarhölgye, *Wense* Rózsa bárónő kiséretében, hogy mestere sikerében gyönyörködjék. A hangversenyt különösen a műsor választékos összeállitása tette élvezetessé, mely a zeneköltő királynak, Beethovennek Quatuor-jával kezdődött. A kamara-zene ezen remekének bemutatására a művészen kivül Fricsaj Richard, Hermann Ede és Szerencsi Ede vállalkoztak. Minthogy ma már szárnypróbálgatásokról nem lehet szó, az igazságos kritika csak jó hatást gyakorolhat. Éppen ezért a jövőre való tekintettel felemlitjük, hogy a második hegedű imitt-amott nagyon is kivált, aminek egyik oka azonban valószinüleg a hegedű kissé nyers hangjában rejlik. Nagy örömmel láttuk a négy filharmonikus közt Fricsaj Richardot, akit nekünk ugyan nem kellett ezen oldaláról felfedeznünk, de a közönség jórésze bizonyára eddig még nem ismerte, mint kiváló hegedüst. Szépen fejlődő zenei életünk három oszlopa a hangversenyző művész oldalán még sok élvezetet igérnek közönségünknek. Nagy gonddal és művészi tudással dolgozta ki Tomm Béla a műsor második pontjának választott Rubinstein-féle G-dur Sonatá-t, s igy a zajos tapsot méltán megérdemelte. A 3-ik pont ismét páratlan élvezetet jelentett: Schwarzbach Flóra urhölgy, városunk büszkesége, mindig tud valami ujat, valami rendkivüli bemutatni, Buttykay Valse Caprice-ét hallottuk ez alkalommal oly mesteri interpretálásban, aminőt csak egy igazi művésznő produkálhat. Negyedik pontul a fiatalon elhunyt zeneköltő, Greizinger Iván Chanson sans paroles cimü műve és Godard Canzonettá-ja került előadásra. Dicséret illeti a művészt, hogy a hozzánk gyöngéd kötelékekkel füzött zeneköltő művét is felvette repertoirjába, s nem sajnált sem időt, sem fáradságot, hogy azt minden izében áttanulmányozza. De nem is volt közönségünk ezért hálátlan: zugott a taps, s csak akkor szünt meg, amikor egy rokonszenves külsejű, ugyszólván egész gyerek-ember lépett az emelvényre. A piros-arcu ifju alig árult el valami kis zavart is, a művészet fesztelenségével hajlott meg s emelte ajkához csinos hangszerét, egy remek fuvolát. Ciardi remek Andante-ját adta elő szép sikerrel ifj. Tóth Géza, az orsz. m. kir. zeneakadémia fiatal növendéke. Kellemes csalódást

Gerenday Gyula
vászon, fehérnemű, rőfös és rövidáru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Tetemesen leszállitott árak!

Ajánlja **hazai gyárrmányu vászon, asztal-nemű,** valódi **rumburgi** és **szileziai kézi szött vászon** és **ágyhuzatokra** szolgáló **damaszt** és **kanavász árukat. Schroll Benedek pamut vászon** és **aifon** áruraktára. Legdivatosabb **férfi ingek, gallérok, kézelők** és **nyakkendők.** Kelengyéhez szükséges és megfelelő női **fehérnemű** és **kész ágynemű. Mérték utáni megrendelésre hármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkész ttetik.** Csecsemők részére készletben ingecskék, szövött és kötött ujjas hosszupárna, pólya-kötő, bölcső és kocsitakarók, gumi-lepedő, **szalag, csokor. Szövet ágy- és asztalteritők, csipke és szövet függönyök. Terontáli, Axmiszter** és tapesztri szalon és futó **szőnyegek. Gyapju** és **teveszőr ágytakarók,** levarrott Kaśmir, Klott és selyem **paplanok.** Divatos ruha **szövetek,** Cosmanosi **mosókelme** és **selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátyol, divatos övek, vállfüző, esernyők.** Nagy választék **kesztyü** és **harisnyából. Lüszter és mosható kötények.** 2966 104—0!

00000197

okozott a hallgatóságnak, hogy egy zeneakadémiai növendék szárny-próbálgatásai helyett igazán művészi játékban volt ez alkalommal része. Szünni nem akaró taps honorálta az ifju művész játékát, s minden arc a terem közepe táján ülő szülők felé fordult, a kik boldogan gyönyörködtek a szép jövőjű ifju páratlan sikerében. A mi örömünk is nagy és őszinte, mert reméljük, hogy a művész-lelkü ifju városunk zenei életének nemsokára egyik oszlopa leend. A műsor utolsó pontjában Tomm Béla művészetének minden árnyalata előttünk állott. Mendelssohn „Hegedüverseny-"ének II. és III. tétele tele van a legszebb gondolatokkal a technikai nehézségek, nyirettyű-bravúrok seregével, s így az előadó művészek átérző képességének és teknikai ügyességének igazi próbaköve. A nagy feladat tökéletes megoldását a közönség lelkes éljenzéssel honorálta, amelyben azonban méltán osztozkodtak a művésztársak, s különösen a zseniális kisérő: Schwarzbach Flóra. A közönség pedig szívesen nyilvánitotta elismerését, amely elismerésben egyuttal biztatás is volt a jövőre.

— **Kitüntetés.** Lanenthali Merzich Lajosnak, a pestvidéki p. ü. igazgató-helyettesévé kinevezett volt székesfehérvári p. ü. tanácsosnak Ő Felsége a kir. tanácsosi cimet adományozta.

— **Uj körorvos.** Dr. Kundl Vilmos kolozsvári orvost a napokban váli körorvossá választották.

— **A Vörösmarty-Kör** ezévi felolvasó estéinek végére ért. Volt tiz felolvasás a tudomány, művészet, társadalom különféle kérdéseiről. A legutolsót *dr. Kaposy Endre* ciszt. r. főgimn. tanár, a Vörösmarty-Kör titkára tartotta *művészi technikák* cimen. Csevegő hangon, könnyed előadásban hangzott el e nagy szorgalommal összegyüjtött s összeállitott felolvasás, melynek tanitva szórakoztató s szórakoztava tanító célzata iránya kellemesen hatott a szépszámu, előkelő közönségre. A művészet különböző ágáról, irányáról szólt érdekesen, röviden, mindenütt bemutatva képben vagy külön tárgyban szemléltetve az egyes formákat. Igy szól a *vasrácsról s rácsos kapuról*, a damaszt-diszről, a tanzióról, a niello nigellumról, a szoborművekről, az ércöntésről, festésről és itt külön az al-fresco s al-secco technikáról, falszőnyegekről, vagy gobelinekről, a miniatűr és pastellfestésről, a fa s acélmetszetekről, a mozaikról, az intarziákról, az üvegfestésről s az emailfestésről. Mindenütt leirta az eljárás módozatait, megmondta a szerző, illetve feltaláló, vagy terjesztő nevét, s az egyes művészi tárgyak értékesitési jelentőségét stb. Széles ismeret, rendszerezett tudás, tapasztalat s alapos tanulmány látszott e szép s érdekes felolvasásból. A hallgató közönség sokat tanulhatott dr. Kaposy Endre felolvasásából, melynek minden egyes részlete közérdekü kérdéssel foglalkozott. — A befejezésben a kör nevében köszönetet mondott a felolvasó, a hallgató közönség ez évi érdeklődéseért. Őszinte éljenzés és taps jutalmazta dr. Kaposy Endre érdekes felolvasását.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület** f. hó 11-én délután 3 órakor a Fejérmegyei Takarékpénztár tanácstermében rendes közgyülését tartja a következő sorrenddel: 1. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1905. évi számadásokról 2. Ügyvezető jelentése az egyesület 1904. évi működéséről. 3. Egy igazgató választmányi tag helyének betöltése. 4. Inditványok.

— **Kirabolt szövetkezet.** Óriási meglepetésre virradtak vasárnap reggel a nagylángi keresztény fogyasztási szövetkezet vezetői. A boltot feltörve találták s hiányzott az óriási, mintegy 5 métermázsás Wertheim-szekrény. A tettesek az udvar felöli részen hatoltak be a raktárba, melynek leütötték a lakatját és lefeszitették a hatalmas keresztvasat. Onnan a boltba mentek, felnyitották az utca felöli ajtót, s azon kihengergették a magas és súlyos Wertheim-szekrényt az utcára. A szérüskertből elloptak egy kocsielejét, arra feltették a kasszát és elmentek vele a kálozi határba. Ott irtózatos erővel fölfeszitették a ládát, kivették belőle körülbelül 1500 kor. aranypénzt s aztán odébb álltak. A szekrényt s mellette néhány aranyat reggel megtalálták az arra járók. A rablásról senki nem hallott s nem tud semmit, mert a szövetkezet háza egyedül álló épület.

— **Rémes gyilkosság.** Ugyanazon éjjel, vasárnapra virradóra, a mikor a nagylángi kereszt fogyasztási szövetkezetet kirabolták, szörnyü gyilkosság ténye merült fel a szomszédos, Lángtól 10 percnyi távolságban levő Soponya községben. Németh János némedii, tolnamegyei tutyikereskedő estére beszállott a község déli részén levő Stern-féle korcsmába. Lakat al lezárt nagy ládáit a félszer alatt, a kocsin hagyta, kocsisa és lovai az istálloban pihentek, ő pedig egy matrácfélét kért a korcsmárostól s arra feküdt le a kocsija mellé. Hajnalban a korcsmáros kocsisa kinézett s Némethet arcra borulva véreben találta. Nyakszirtjén balfelől egy óriási, ugy látszik, baltával vágott seb tátongott. A vágás leszelte majdnem az egész fejet, ugy, hogy az orvosok szerint a szerencsétlen ember abban a pillanatban, mikor az ütést kapta, ki is lehelte lelkét. Sárkány Ferenc vizsgálóbiró és Hrabovszky Aurél kir. ügyész még vasárnap kimentek a helyszinére a vizsgálat megejtése céljából. A holttest még akkor is a reggel talált helyzetben volt. Kikutatták zsebeit s megtalálták az órását, jegyzőkönyvét, melyben 10 kor. volt, kulcsát a mely, a ládákat nyitotta. A láda majdnem szlnig volt áruval s benne volt egy erszény, a melyben körülbelül 30 kor. összeg volt. A tettesek itt is teljesen ismeretlenek, de ugy látszik, a lángi esettel összefüggésben van ez az ügy is. A tettesek rabolni alig akartak, hanem valószinünek látszik, hogy a korcsmároshoz akartak betörni s Németh megakadályozta őket tettük elkövetésében, a melyet aztán igy boszultak meg. Vasárnap már 12 csendőr kutatta a két rejtélyes esetet, sőt a fehérvári rendőrség is mindent elkövet a tényállás felderitésére, de ezideig nyomra még nem akadtak. Mint érdekes mellekkörülményt emlitjük meg azt, hogy Soponya község déli szélén is találtak egy kisebb kocsit, a melyet a lángi uradalomból vontattak el.

— **Ellopott harang.** Etyek község határában ős időktől fogva egy harang hirdette az Ur dicséretet. Szt. Urbánon kivül, a kinek ott szobra volt, senki sem őrizte e csengő jószágot. Ezt az árvaságot használta fel valami himpellér s egy héttel ezelőtt elemelte. A csendőrök buzgón ütik a tettes nyomát.

— **Tüzek.** Eppen megindult már a gép szombaton lapunk utolsó formájával, amikor küldöncz jött, s pihegve szólt: „Ég a Rác-utca!" Persze rögtön künn termettünk a helyszinén, de bizony láttuk, hogy csak egy kisebb jelentőségü eseményről van szó. Ugy szólván nem volt a dolog egyéb (hisz április 1-e volt) áprilisi tréfánál. Hanem azért azokat a pipázó gyerköcöket jó lesz ráncba szedni.

Gyúról tudósitónk irja: A gyúrói káptalani majorban valamikor uraságí laknak épitett, ritka szép gazdatiszti lakás április 1-én d. u. 2 órakor kigyuladt s a nagy szélben fél óra alatt teljesen leégett. A veszedelem kémény-tüzből származott.

Id. Gróf Pál öngyilkossága.

Megdöbbenéssel értesül ugy városunk, mint megyénk közönsége arról a szörnyü hirről, hogy id. Gróf Pál, fülei jegyző, miután sikkasztásai napvilágra jöttek s az elfogatási parancs ellene kiadatott, kiszakitotta magát a földi itélkezés karjai közül s öngyilkossá lett, hogy tévedésekkel tele életéről egyedül az örök Biró előtt számoljon.

Pár héttel ezelőtt, mikor ifj. Gróf Pál sárszentmihályi jegyző bebörtönöztetéséről irtunk, a meggyőződés általánosan az volt, hogy az atyának nincs része a fiu bünében. Tudta mindenki, hogy id. Gróf Pál zilált anyagi viszonyok közt vergődik, de senki se hitte, hogy sikkasztás, vagy csalás büne tapadjon lelkiismeretéhez. A fiut elitélték, hogy az atya számára minél több mentséget szerezzenek. Mi ugyan akkor is megirtuk, hogy az ifj. Gróf Pál által sikkasztott 6100 kor. összeg egy része apjához vándorolt, de az utóbbinak vétkességét még mindig kizártnak láttuk. Megerősitette mindezt a hivatalos vizsgálat, a melyet Kálmán Vince főszolgabiró id. Gróf Pál hivatalában tartott, bizonyitván, hogy a rovancsolás semmiféle hiányt nem konstatált. De ki is merte volna föltételezni id. Gróf Pálról e szörnyü bünt, róla, a kit Fejérmegyénk első, mintajegyzőjének tekintettek, a ki 1883-tól 1900-ig Heiszler Győző lovasberényi jegyzővel tagja volt a községi jegyzőket vizsgáló bizottságnak, a kit néhai Fiáth Miklós báró főispán közbenjárására egyedül ért királyi kitüntetés — a koronás ezüst érdemkereszt — a vármegye összes jegyzői között. A kik a társadalmi érintkezésből ismertük, a megtestesült kedvesség és uri modor kifejezésének tekintettük, a kinek szép, férfias megjelenése, megvesztegető társalgása első pillanatra lebilincselte azt, a ki vele érintkezett . . . Most hideg halott, harminc évi hivatalos munkálkodását százak átka kiséri sirjába. Akin beteljesedett annak a mondásnak utolsó része, hogy egy községi jegyző áldása, vagy átka lehet egy község életének. Id. Gróf Pál tragédiájának első felvonása egy héttel ezelőtt kezdődött, a mikor bebizonyult róla, hogy a község pénztárából néhány száz koronányi összeget elsikkasztott. A pénztáros elvesztette, vagy ott felejtette a pénztár kulcsát, de mire másnap kereste volna, több száz korona hiányát konstatálta. A feljelentést felfüggesztés követte. Pénteken egy másik szomoru esemény játszódott le a község házán. A biró és a pénztáros tudomást szereztek róla, hogy Gróf Pál több, a községházára érkezett utalvány után felvette az összeget s aztán elsikkasztotta. Követelték tőle az utalvány-szelvényeket. Ő megtagadta az átadást. Dulakodás támadt köztük s a két ízmos ember a földre teperte Grófot. Könyörgött nekik s megigérte, hogy átadja a szelvényeket. Kibocsájtották, a mit ő arra használt fel, hogy a szelvényeket apró darabokra tépte. A biró és a pénztáros összerakták az eltépett darabokat s látták, hogy egy 500 koronás és egy 20 korona körüli összeg szelvényei. Fülén birtokos balaton-kajári és mezőszentgyörgyi gazdák adópénze volt, a melyet postán küldöttek a községházára s a mely a postatáskával Gróf kezeihez jutván, el is tünt. Ez az eset ujabb feljelentést eredményezett. Kálmán Vince Székesfehérvárra idézte, Gróf azonban nem jelent meg, a minek folytán vasárnapról hétfőre éjjel virradóra egy órakor két csendőr jelent meg a jegyző lakásán, hogy őt Polgárdira s onnan pedig a hajnali vonattal Fehérvárra szállitsák. Gróf Pál ekkor már tisztában volt az öngyilkosság gondolatával. Lányát már vasárnap Polgárdira küldte, ő maga pedig este revolvert kért Prácsler György ny. tanitótól. Prácsler természetesen nem teljesitette kérését s igy az öngyilkosság elmaradt. A csendőrök jelenléte nem levén alkalmas a szörnyü gondolat kivitelére, ugy látszik, utközben eszelte ki az öngyilkosság módját. Mikor két órai kocsizás után a polgárdii állomáshoz értek s az egyik csendőr jegyet váltott, Gróf egyedül maradt a másik csendőrrel, a ki mint próbacsendőr — ugy látszik — nem ismerte még a kétségbeesett emberek utjait. Vizet kért tőle s a kuthoz mentek. Mig a csendőr vizet huzott, Gróf fejjel belevetette magát a 20 mtr. mélységü 3 mtr. mély vizü kutba. Mire kihuzták, csak holttestét találták. Ilyen alakban kaptuk először a hirt. A hivatalos vizsgálat adatai szerint azonban már a vonat berobogását várták. Az egyik csendőr jegyet váltott, a másik pedig arra irányitotta minden figyelmét, hogy Gróf a vonat elé ne vesse magát. Mig ő előrevigyázott, Gróf hátraugrott s a pár lépésre levő kutba vetette magát. A sötétben nem látván semmit, a csendőr nem tudta megállapitani a menekülés utját. A holttestet csak reggel 9-kor huzták ki a vizből Kornis B. szolgabiró jelenlétében, a halott feje és balkarja látszott csak ki belőle. A horzsolások egészen jelentéktelenek voltak a holttesten. A halál okául vizbefulást konstatáltak.

Sokak előtt rejtélynek látszik, hogy mire költötte id. Gróf Pál azt a rengeteg sok pénzt, mely mint adósság a szóbeszéd szerint 30—80 ezer koronára rughat. Mint jegyzőnek körülbelül évi 4000 korona jövedelme volt s eluszott az ő, valamint neje családi vagyona, sőt szorult anyagi helyzetében sikkasztásra és lopásra is vetemedett. Gróf nem volt kártyás, nem volt iszákos, s nem voltak egyéb oly passziói sem, melyek sok pénzt nyelnek el. Egy baja volt csupán, az, hogy nem tudta magától megtagadni az élet apró kényelmeit. Szives, szeretetreméltó házigazda volt, a ki örömmel látta vendégeit s szerette, ha úrnak látták. Az apró bajok igy növekedtek nagy bajokká, a rendes adósságok igy váltak kellemetlen terhekké s a tornyosuló bajok mögé igy került oda intrikusnak a váltó és uzsora, a sikkasztás és okirathamisitás. A szerencsétlen ember magá-

00000198

val rántotta ugyszólván az egész falut. Alig van módosabb ember, a ki ne írt volna neki alá váltót, vagy kötelezőt. Sokaknak az egész vagyonuk utána sir. A fülei r. kath. tanító Prácsler Albert pl. 4000 koronát, egész életének, 40 éves takarékosságának keserves keresményét siratja. Azonkivül az egész megye kölcsönegyleteinek legtöbbje érdekelve van. A legutóbbi napokban egész sereg hamis váltót fedeztek fel, a melyeken ugyanazon név teljesen más irásokkal szerepel. Hogy az egyes egyletek mit veszitenek, ma még egyátalán lehetetlen tudni. Id. Gróf Pál volt oka részben a fia bukásának is, a ki gyakran pénzelte atyját, ámbár neki a saját személyét illetőleg költségesebb passziói is voltak.

Érdekes körülmény az is, hogy Gróf valóságos zsarnoka volt a községének. A mily nyájas és szeretetreméltó uri ember volt a társaságban ép oly kegyetlenséggel bánt el a rája szorulókkal. Tiz évvel ezelőtt a község 110 polgára panaszt emelt a főszolgabirónál Gróf zsarnokoskodásai és megvesztegethetősége miatt. A feljelentést valamennyien aláirták s Gróf valamennyit bepörölte rágalmazás és becsületsértés miatt. A vádlókból vádlottak lettek s mivel valamennyien aláirták, mégcsak tanujuk sem volt, bizonyitani nem tudtak s a törvényszék kimondták rájuk a bünöst. Bocsánatot kértek, a biró is igyekezett kölcsönös békülésre birni őket, a kik ugyis egymásra vannak utalva. Gróf azonban könyörtelen volt s a biróság kénytelen volt elitélni az összes vádlókat a minimális 5—10 frt pénzbüntetésre. A jelen igazolja, hogy a multban nem Grófnak volt igaza. De az is bizonyos, hogy az ilyen esetek megnevelték Gróf tekintélyét és zsarnoki hajlamait. Ugy tett, ugy beszélt, a hogyan akart, pláne, mikor a főispáni hajlandóság a király kegyeivel is megezüstkereszteztette mellét.

Most már pihen. Az emberi igazságszolgáltatás szigora alól kisiklott. Hogy az Uristen, midnyájunk birája miként itél felőle, nem hozzánk tartozik.

Gróf Pál temetése ma d. u. volt Polgárdin. Jandrók Viktor fülei jegyzőhelyettes ugyanis kérést intézett a szolgabiróhoz, hogy a Fülén való eltemetéstől álljon el, mert a nép annyira ingerült, hogy a legnagyobb botránytól lehetne tartani.

Titkári jelentés.*)

Felolvasta a szt. Imre ovoda által 1905. márc. 25-én tartott rendes közgyülésen

Geiszt József egyl. titkár.

Mélyen tisztelt Közgyülés!

Ismét egy év pergett le az idők végtelenségébe s mi ujra összejöttünk, hogy a szt. Imre ovoda egyesület életében lefolyt 1904-iki év eseményeiről tájékozást szerezzünk és annak érdekeit erőnkhöz képest előbbre vigyük.

Mennyi változás egyév alatt! Mily örömmel irtam meg tavaly jelentésemet, annál nagyobb szomoruság és lesujtó érzéssel olvasom fel ez évi titkári jelentést. Hiszen azon férfiu, kinek elnöklete alatt még a mult évi rendes közgyülést tartottuk s kinek bölcs vezetése mellett az egyesület megizmosodott, Alaghy Dezső, hirtelen elhunyt 1904. szept. 28-án. Halála nagy veszteséget jelent az egyesületre. Hogy ő ki volt, azt meggyőzőbb módon semmi sem hirdeti jobban, mint az ő alkotása, a most már az ő nevéről elnevezett utcában álló uj kisdedovoda. Ugyszintén elköltöztek az élők sorából: Özv. Madaras Lipótné, ft. Knezits Pál, alapitó tagok, Matusek István, Németh Vince, Reinitz Lipót rendes tagok. Legyen nekik könnyü a föld!

Hogy a kisdedovó intézet mily fontos misszióit teljesit a gyermekek testi és lelki épségének megovása által, azt minden józanul gondolkodó s a gyermeknevelés iránt érdeklődő ember belátja. E humanus intézet akkor nyujt a kisdedeknek támaszt, midőn lelkének és szivének rügyei kifakadnak, a lélek öntudatra ébred s egész lényében kialakulva értelmi világosságot nyer. Fejlődésének ezen stadiumában leginkább igényli a helyes irányitást, vezetést, melyet a kisdedovodában nyer. Összekötő kapocs ez a család és iskola között; oly hid, melyen észrevétlenül halad át a szülei ház játszószobájából egy még előtte ismeretlen uj világba, az iskolába.

Mennyi gondot vesz le az ovoda a szülők válláról, mily nyugodtan néz a szülő a kenyérkeresés nehéz munkája után azon édes tudatban, hogy legféltettebb kincse azalatt gondos felügyelet mellett ugy testileg mint lelkileg gyarapodik.

Nem ismerünk tehát szentebb kötelességet, mint az ily áldásos intézményt tőlünk telhetőleg támogatni s létét biztositani. De mit látunk? Ép azon szülők nem akarják megérteni a fentieket, kiknek gyermekei leginkább rá vannak utalva az ovodai gondozásra. Különösen a földmives osztály tanusit bámulatos közönyt e téren; mintha egymást tul akarnák licitálni a nemtörődömségben. Pedig az a két korona évi tagsági dij nagyobb kamatot hoz ily magasztos ügy oltárán, mint bármely helyen, mert a kisdedek iránti szeretetének adja vele tanujelét s ezáltal Krisztus példáját követi, ki azt mondja: „Engedjétek a kisdedeket hozzám jönni, mert ilyeneké mennyeknek országa."

Ha az egyesület törzskönyvét nézzük, elszomorodik szivünk; Minden lap tele van: „törültetett," „kilépett," „meghalt" jegyzésekkel. Ijesztő arányban fogynak a rendes és pártoló tagok. Ha évről-évre ezt a képet látjuk, maholnap a tisztikar maga marad. E téren erélyesebb eljárásra van szükség, mert a tagok a 6 évi időszakot be nem várva tömegesen lépnek ki. Legyünk résen, mert egyesületünk éppen most szorul legnagyobb támagatásra. Gyüjtsünk uj tagokat az elhaltak és kilépettek helyébe.

Van jelenleg 36 alapitó, 106 rendes és 28 pártoló tagunk, összesen 170 mult év óta 12 tagot vesztettünk, ide nem számitva a 3 elhunyt alapitó tagot.

A lefolyt évben a rendes közgyülést márc. 13-án tartottuk. Ezenkivül 1 rendkivüli közgyülésben és 2 választmányi ülésben intéztük el az egylet ügyeit. Az 1904. nov 13-án tartott rendkivüli közgyülésén töltötte be az egyesület az Alaghy Dezső elhalálozásával megürült elnöki tisztet, megválasztván ft. K. Horváth István belv. plebános urat. A kik az uj elnöknek szivjóságggal párosult tudását s minden közügyért lelkesülő egyéniségét ismerik, azok velem együtt örömmel konstatálják, hogy nagy szerencse egyesületünkre nézve, hogy dacára sokoldalu elfoglaltságának, szives volt az elnökséget elvállalni. Tartsa meg őt számunkra sokáig az Ég! Ugyancsak ezen a közgyülésen inditványozta elnök ur, hogy néhai Alaghy Dezső elévülhetlen érdemeinek elismeréseül a mostani Galamb-utca, a hol a megboldogultnak legszebb alkotása, az uj ovoda áll, „Alaghy Dezső utcának" neveztessék el. A város törvényhatósága ez iránt megkerestetvén, 1904. dec. 28-án tartott közgyülésén az inditványt egyhangulag elfogadta. Örömmel jelzem továbbá, hogy tek. Patay János, ny. városi főmérnök és neje szül. Kezdipalányi Kováts Jozefa urnő kedves meglepetést szereztek egyesületünknek. Odaajándékozták ugyanis a megboldogult elnöknek körülbelül 25—30 év előtti olajfestményü arcképét. Nevezett jótevőknek az egyesület nevében legforóbb köszönetet tolmácsoltam a szép ajándékért.

A tervbe vett karácsonyfát a lefolyt évben ismét nem állithattuk fel, mivel polgármester ur az ovódát ragályos betegség miatt december 19—1905. jan. 2-ig bezáratta. A karácsonyfára gyüjtött összeg 47·50 kor., ebből az óvónőnek ajándék czimén 20 k. utalványoztatván ki, a pénztárba 27·50 kor. helyeztetett.

Az óvónő jelentése szerint a lefolyt évben, összesen 127 gyermek iratkozott be, 58 fiu és 69 lány; róm. kath. 107, ev. ref. 14 és izr. 6. A nyári hónapokkan 70—80, a téli hónapokban pedig 25—30 gyermek látogatta az ovódát..

Van szerencsém bemutatni Laufenauer Ferenc pénztárnoknak 1904-ik évi zárszámadásait, mely szerint a bevétel az 1903-iki pénztári maradványnyal együtt *3945 k. 62 flt.* tesz ki. Ezzel szemben a kiadás *2525 k. 32 fl.* s igy a maradvány mint egyenleg készpénz *1420 k. 30 fl.* Az 1905-iki költségelőirányzatban *4008 k.* kiadást és *3410 k. 30 f.* bevételt tüntet ki. 597 k. 70 fill. tehát fedezetlen.

Hozzácsatolom még Imrich Viktor és Fortwingler Ferenc számvizsgálók jelentését, mely szerint a számadásokat és a pénztári állományt megvizsgálván, azt a legnagyobb rendben találták.

Ezekben van szerencsém az 1904-iki év eseményeit röviden megvilágitani. Erkölcsi kötelességet vélek teljesiteni akkor, midőn e helyütt is az egyesület forró köszönetét tolmácsolom mindazon jótevőknek, tisztviselőknek s tagoknak, kik akár anyagilag, akár erkölcsileg áldozatot hoztak e szent ügy oltárán s ezáltal az egyesület megszilárditásához nagyban hozzájárultak. Ne vonják meg kegyes támogatásukat a jövőben sem, mert kedves dolgot művelünk Isten előtt, ha az ártatlan kisdedek ezreit a boldogság s művelődés ösvényére vezetjük. Isten áldása legyen fáradozásunkon.

*) Lapunk szük terjedelme miatt nem vállalkozhatunk a kisebb jótékony intézetek évi történetének részletes ismertésére. Némi kivételt évek óta csupán a Továrosi Ovodánál gyakorlunk, a mely fejlődésében, az anyagiakkal való küzdelmében különösen rászorult, hogy a nyilvánosság szeme megakadjon rajta és sorsa a jótékony sziveket is közelekről érintse.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitosmunkákból** u. m. garniturák, ebédlő-divánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és diszitő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legjutányosabb árban!

Feltétlen megbizhatóság, elsőrendű munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2965 kárpitos és diszitő. 57—50

Bodajkon Fehérmegyében egy villa 4 szobával, hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

HOFFMANN TESTVÉREK

varrógép, mezőgazdasági gép,

bútor és kerékpárraktár.

Székesfehérvár, Vásár-tér

az igazságügyi palota átellenében.

Előnyös fizetési feltételek.

Géprészek is kaphatók.

5—2

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000199